

korlátozó típusú helyi hálózati modellt használ, amely segíthet a webalapú rendszereknél előforduló biztonsággal kapcsolatos aggodalmak eloszlásában. Elsőként az ábrázolórendszert fejlesztették ki, és annak bizonyítására használtak fel, hogy a szélcsatorna ügyfelei adataikat a Weben keresztül is el tudják érni. Amikor elkezdtük az Amtek Engineering által készített Tecplot kereskedelmi adatmegjelenítő programot használni, elhatároztam, hogy az ábrázolórendszert e program köré írom meg. A felhasználók az ábrázolómintákat – a beállítások kiválasztásával és szövegmezők kitöltésével – egyszerűen HTML-úrlapon keresztül állíthatják be. Ezeket a mintákat azután Tecplot-parancsállományok előállítására használjuk, ezáltal képernyőn vagy papíron lehetőség nyílik az eredmény megtekintésére. Egy démon (szintén Perlben íródott) ugyanezeket a mintákat használja a nyomtatásra, amely minden szélcsatorna-kísérlet végén önműködően zajlik. A beállítóállomány szerkesztését egy másik webalapú programmal valósítotam meg, amelyben a kísérleti adatokat gyűjtő és egyszerűsítő programok vezérlőállományait gyors és egyszerű módszerrel lehet módosítani. A felhasználók olyan űrlapot látnak, amelynek minden sora szövegmezőket és választógombokat, valamint a hozzá tartozó értékeveket tartalmazza. Az a Perl program, amely ezt a HTML-űrlapot hozza létre, dinamikusan előállít egy JavaScript-kódot is, amelynek az a feladata, hogy az űrlap benyújtása előtt ellenőrizze a kitöltött adatok érvényességét. Ha érvénytelen bejegyzést talál, a beviteli mező mellett villogó nyíl jelenik meg, és egy előugró párbeszédablakban a hiba jellege lesz olvasható. Az adatállomány-megjelenítő egy egyszerű CGI program, amely egy adott szélcsatornapróba adataiért kutatja át a lemezterületet. Minden bejegyzéshez, amely a keresési mintára illeszkedik, egy HTML-gombot készít. Ezek a gombok táblázatban helyezkednek el, ahol minden sor a hasonló csatornapróbákat, illetve minden oszlop a megadott adatípust tartalmazza (például nyers, egyszerűsített). Bármely gomb megnyomására új böngészőablak nyílik meg, ahol a kiválasztott állomány formázott és elemzett alakban tekinthető meg. Ezután a felhasználók számára adott a lehetőség, hogy a saját gépükre CSV, Matlab vagy bármely más formátumban letöltsék. Minden új alkalmazás és számos régebbi kód állapotüzeneteket állít elő – esemé-

nyeket, amelyeket eseménynaplózó rendszerrel kezelünk. Ez a rendszer két fő részből tevődik össze: az első egyszerű Perl-démon, amely egy TCP/IP-kaput figyel, hogy érkezik-e rajta üzenet, s amennyiben igen, a naplóállományokban tárolja őket. A rendszer másik része egy webalapú megjelenítő, amellyel a felhasználók különböző szempontok

4. kép Forgó F18-as modell a vízcsatornában

alapján kereshetnek a naplóállományok között, mint például az esemény ideje, a számítógép neve, az esemény súlyossági szintje. Ez a program jelentéktelennek tűnik, pedig nélkülözhetetlen, mert az adatgyűjtő, -kezelő és -megjelenítő rendszer számos, különböző operációs rendszerrel működő számítógépből áll. Az ilyenfajta osztott rendszerekben a hibakeresés nagyon nehéz (különösen az összetettség miatti összehangolás okoz gondokat), általánosan eseménynaplózó rendszer nélkül csaknem lehetetlen. A felhasználók szempontjából az egyetlen nem interaktív eszköz a dinamikus adatmegjelenítő rendszer: Perl-kiszolgálón alapul, amely az adatgyűjtőrendszerrel adatcsomagokat fogad. A felhasználók egy CGI-programon keresztül a kiszolgálóhoz kapcsolódva tudják megjeleníteni ezeket az adatokat. A CGI-program NPH-t (nonparsed header) vagy „server push”-t használ. A program egy adattáblázatot jelenít meg, amelyben az újabb adatokat dinamikusan a táblázat tetejére írja, a régi adatot pedig lefelé tolja. A program készítése folyamán aggódtam a memóriahézagok miatt, amelyek nemcsak Perlben vagy Apache-ban, de az ügyfelek böngészőjé-

ben is előfordulhatnak. Főlegesen, hiszen akadtak különleges NPH-ügyfelek, amelyek a kiszolgálóhoz folyamatosan kapcsolódva olyan anyagokért kuttatták át a rendszert, amelyek több mint öt hete készültek. Eközben minden gond nélkül 500 MB-nál több adatot jelenített meg.

Ennek az öt programnak bármelyike külön-külön jól használható lenne, de aligha nevezhetők forradalminak. Mielőtt azonban egyesítjük őket, egyszerű, szilárd és nagyméretű környezetet kapunk. Nincs szükség nehezen érthető parancsokra, hosszú adatelérési útvonalakra, parancsbillentyű-kombinációkra vagy bármi másra, amely különféle típusú kezelőfelületekre jellemző. Nem kell mást tenni, mint kattintani, kijelölni, és kitölteni a mezőket – mindenki tudja, mit és hogyan tegyen.

A jövő

Teendőim hosszú listáján előkelő helyen szerepel azoknak a Perl-kódoknak a kétprocesszoros Intel/Linux-rendszerre történő ültetése, amelyeket az utolsó megmaradt SGI-rendszeren fejlesztettem. Bár a programok futtatása a jelenlegi formájukban jelentéktelen feladat, éltem az összes kód újrahangolásának lehetőségével. Még egy alkalmazás befejezése lenne különösen fontos: a modell viselkedését vezérlő rendszer felhasználói felületé. Ráadásul figyelembe kell vennem adatformátumaink váltását – az arcane házilag fejlesztett formátumától az XML-ig. Ez szintén néhány új kód szükségességét eredményezi. Távolabbra pillantva a jövőbe, remélem, elég időm lesz kifejleszteni néhány VRML-alkalmazást is, amelyek a szélcsatornában elhelyezett modellek és szondák terhelés- és nyomásvizsgálati képességek utáni, és 3D-ben dinamikusan megjeleníteni. A műszeres csoport is vizsgálja a beágyazott, illetve valós idejű Linux-rendszerek felhasználásának lehetőségét.

Mire mindezen munkák elkészülnek, a nyílt forrású programok egyre növekvő fontosságú szerepe már vitathatatlan lesz az Aerodinamikai Laboratórium mindennapi munkájában.

Steve Jenkins az Aerodynamics Laboratory of the Institute for Aerospace Research vezető programozója és elemzője, a légi kutatások

adatfeldolgozásában több mint húszéves tapasztalattal rendelkezik.

Amikor a Palm és a Linux beszélgetni kezd egymással...

Két egyetemi hallgató megoldotta a Palm és a linuxos számítógép összehangolását.

A Palm nagyszerű hordozható készülék: jegyzetelhetünk, találkozókát tervezhetünk vagy akár naplót is írhatunk vele. Csodálatos, hogy mindenhol velünk lehet útközben. Belső hálózatunk kiszolgálója szintén bámulatos masina. Vállalati terveinket, a megbeszélések napirendi pontjait, az érdekes feljegyzéseket, a címeket és a teljes üzleti adatbázist tárolja. Ez a kiszolgáló Linuxot, Apache-kiszolgálót és egy MySQL-adatbázist futtat, amelyeket egy, a célra tervezett alkalmazásmotor fog össze.

Ugye, csodálatos lenne, ha a két gépet össze tudnánk kapcsolni? Bárcsak sikerülne a Palmról elérni a Linux-kiszolgálón található adatbázist – máris jó úton haladnánk. A leírás szűkszavú, az Internet azonban hatalmas. *Kevin és Jeffrey* két egyetemista, akik kis erőráfordítással új megoldást fejlesztettek ki. Ennek alapján végezhetjük el a megfelelő változtatásokat a Palm-gépeken és a vállalati kiszolgálón, s e módosításokat a másik eszköz adatbázisaival is végrehajthatjuk.

A lejjebb látható kódokat egy RedHat 6.x Linuxot futtató Intel-alapú gépen és egy Palm OS 3.5-öt futtató, soros bölcsovel rendelkező Palm Vx-en próbáltuk ki, de más összeállítás sem okozhat gondot. Az alkalmazott könyvtárfájlok a Palm első piaci megjelenése óta (akkoriban még a 3Com gyártotta a gépet) nem változtak. Feltételezem (bár nem próbáltam ki), hogy a program a Visor-gépeken is gond nélkül működik, mivel ugyanazt az operációs rendszert használják. Első lépésként az egyszerűbb résszel kezdjük: a Palmot kapcsoljuk össze a kiszolgálóval. Először is a Palm bölcsojét kell összekötnünk a kiszolgáló soros csatlakozójával. Ezután létrehozunk egy pilot nevű eszközt, ami nem más, mint a soros kapu (esetünkben a `/dev/ttyS0`) másodneve:

```
ln /dev/ttyS0 /dev/pilot
```

Most már egy C program és a *HotSync* gomb megnyomásával megnyithatjuk a kapcsolatot a Palmmal. Miután a kapcsolat létrejött, már csak a Palm adatbázisaiból kell a megfelelő adatokat kiolvasnunk.

A Palm és a számítógép közti kapcsolat és adatátvitel a *pi* könyvtárral egyszerűen megvalósítható. Ez a könyvtár a BSD-csatolófelületet utánozza: létrehoz egy foglalatot (socket), hozzákapcsolja az eszközhöz, figyel a bejövő kapcsolati kérelemre és elfogadja. A bejövő kapcsolatot a Palm és a bölcso kettőse váltja ki akkor, amikor a felhasználó megnyomja a HotSync gombot. Az 1. listán láthatjuk, hogyan kell létrehozni egy Palm-kapcsolatra várakozó demont.

Miután a kapcsolat megvalósult, miként érhetjük el a Palm adatbázisait? Ezek mindegyike névvel rendelkeznek. Az adatbázisokat a nevükkel nyithatjuk meg, majd meg kell adnunk az elérni kívánt rekordot, sőt az egész adatbázist is átnézhetjük. Macintosh- vagy Windows-gépeken ezt csővezetékek alkalmazásával oldják meg. A Palm is biztosít csővezetékeket e felületeken az összes, a Palm OS csomagba tartozó szabványos adatbázis számára. A Palm adatbázis-kezelő lehetővé teszi, hogy az adatbázisnak csak a módosított rekordjait

tekintsük végig. Módosított – mióta is? Nos, a legutóbbi összehangolás óta, amikor a kiszolgáló utoljára érte el ezt az adatbázist. Ezt tehát programjainkban az összehangolás után kell megtennünk – a 2. listán látható nyitott kapcsolatnál kell futtatni.

Amennyiben a Palm-adatbázisból rekordokat olvasunk ki, az nem számít összehangolásnak. Ennél többre van szükség, például arra, hogy a Palmra írunk, törölünk belőle és a saját MySQL-adatbázisunkból olvasunk. Mivel a MySQL-adatbázishoz való kapcsolódás ismertetése túlmutat e cikk keretein, most nem szólnunk az összehangolás további részleteiről.

Kevin Velghe nagyszerű leírást tett közzé a témáról, amelyre a http://www.duo.be/palm/mysql_palm.html címen bukkanhatunk rá.

1. lista A Palm összehangolása

```
Main() {
    int sd;
    struct pi_sockaddr addr;

    sd = pi_socket(PI_AF_SLP,
PI_SOCKET_STREAM, PI_PF_PADP);
    addr.pi_family = PI_AF_SLP;
    strcpy(addr.pi_device, "/dev/pilot");
    pi_bind(sd, (struct sockaddr*)&addr,
sizeof(addr));

    sd = pi_listen(sd, 1);

    sd = pi_accept(sd, 0, 0);
    printf("Hurr! Lötrej tt a
kapcsolat...");
    pi_close(sd);
}
```

2. lista A módosított rekordok átfésülése

```
{
    int db, len, I, attr;
    recordid_t id;
    unsigned char buffer[4096];
    ...l0trej n a kapcsolat...
    sd = pi_accept(sd, 0, 0);
    dlp_OpenDB(sd, 0, 0x40+0x80,
        ↪ "DateBookDB", &db);
    for (;;) {
        len = dlp_ReadNextModifiedRec
            ↪ (sd, db, buffer, &id,
            ↪ &I, 0, &attr, 0);
        if (len < 0) break;
        printf(buffer); printf("\n");
    }
    dlp_ResetSyncFlags(sd, db);
    dlp_CleanUpDatabase(sd, db);
    dlp_CloseDB(sd, db);

    pi_close(sd);
}
```

3. lista A pack függvény

```
{
    int app_size, len;
    recordid_t pal_id, new_id;
    unsigned char buffer[512];
    struct Appointment app;
    ...
    strcpy(app.description, "Tennival ");
    app.begin = ...
    ...
    size = pack_Appointment(&app, buffer,
        ↪ 512);
    palm_id = 0;
    len = dlp_WriteRecord(sd, db, 0,
        ↪ palm_id, 0, AppBuffer,
        ↪ Appointment_size, &new_id);
}
```


További érdekességek

Michael J. Hammel a Linux Journal 1998 júniusában megjelent „Linux and the PalmPilot” című cikke nem a legfrissebb, de ismerteti a pilot-xfer használatát, ami nagyon hasznos segédprogram. Elolvashatjuk a <http://www.linuxjournal.com/lj-issues/issue50/2711.html> címen.

A „PalmOS Desktop Howto” című HOGYAN-ja a <http://www.linuxdoc.org/HOWTO/PalmOS-HOWTO.html> címen található meg. Az <http://orbits.com>-ra mutató hivatkozások legtöbbje már nem működik, hiszen ez a vállalat minden bizonnyal megszüntette az említett HOGYAN-ok fejlesztését. Ha valakinek sikerül megtalálnia az elvesztett anyagokat, kérjük, küldje el őket a palm@duo.be címre, hogy a <http://www.duo.be/palm> címen mindenki számára elérhetővé tehesük.

A Palm-adatbázisban tárolt rekordok saját számokkal rendelkeznek. Amikor az eszközre rekordot írunk, ezt a számot kapjuk visszatérési értéként. Ezt a gépen vagy egy központi adatbázisban érdemes tárolnunk, így egy adott rekordot bármikor törölhetünk vagy frissíthetünk.

A dlp_WriteRecord egy Palm-rekordazonosítót fogad el. Amennyiben ez nulla, a Palm OS újat foglal le a számunkra; ha pedig létező azonosítót adunk át, akkor a megfelelő rekord kerül frissítésre. A legtöbb szabványos adatbázisrendszerben a rekordot a pack függvény csomagolja egy átmeneti tárolóba. Ez a folyamat a 3. listán látható.

A Palm azonosítása

Amennyiben egy kiszolgálóval (tulajdonképpen egy bölcsovel) több Palmot is használunk (mint ebben az esetben is), meg kell határoznunk, hogy éppen melyik Palm csatlakozik a bölcso-re. Amint a kapcsolat létrejött, hívjuk meg a ReadUserInfo függvényt:

```
{
    int db, len, I, attr;
    recordid_t id;
    struct PilotUser U;
    ...l0trej n a kapcsolat...
    sd = pi_accept(sd, 0, 0);
    dlp_ReadUserInfo(sd, &U);
    printf("Palm neve: %s", U.username);

    pi_close(sd);
}
```

Törölt rekordok

A Palm adatbázis-kezelő a rekordokat kiolvasás után nem törli – törlésre jelöli ki őket, de azt is megteheti, hogy a gépen vagy a kiszolgálón mentésre jelöli ki őket. Módosított rekord olvasásakor a fájltulajdonságokat ellenőrizni kell, amelyből megállapítható, hogy az adott rekordot törölni (vagy menteni) kell-e. Amint az adatbázis kitisztul, végérvényesen törlődik a Palmról: